

3. K důležitým dovednostem v mezilidských vztazích patří asertivita. Zjednodušeně ji můžeme definovat jako zdravé sebeprosazení v komunikaci. **Asertivní** člověk otevřeně vyjadřuje vlastní myšlenky a přání, aktivně se snaží dosáhnout svých cílů, ale přitom neporušuje práva jiných. Lidé s nedostatkem asertivity jsou **pasivní**, ustupují v komunikaci, za každou cenu se snaží vyhnout konfliktu, jejich jednání je neúčinné a nevede k dosažení vytyčených cílů. Na druhé straně **agresivní** jednání znamená bezohledné prosazování svých zájmů a cílů na úkor jiných. V následujícím úkolu rozhodněte, zda uvedená tvrzení odpovídají asertivnímu (AS), pasivnímu (P) anebo agresivnímu (AG) jednání.

Máš pravdu. Můj názor není důležitý..... ()

Já mám pravdu. Pokud si myslíš něco jiného, je to špatně ()

Takto vidím situaci. To si myslím ()

Promiň, nechci pokračovat v tomto rozhovoru ()

Můžete mít na věc jiný názor, ale já si myslím ()

Takto to rozhodně nebude, to je zcela vyloučeno ()

Pokud myslíš, že to jinak nejde, já se přizpůsobím ()

4. K předpokladům asertivního jednání patří i schopnost říct ne, vyjádřit názor, se kterým ostatní nejspíš nebudou souhlasit, a přiznat, že něco nevím, neumím, anebo že jsem někde udělal(a) chybu. Představte si následující situaci: Honza má koupenou jízdenku s místenkou na cestu autobusem. Čeká ho dlouhých 9 hodin jízdy. Rezervaci si udělal už dlouho předem, protože mu záleželo na tom, aby mohl sedět uprostřed autobusu na místě u okna. Velmi sebevědomě vyhlízející starší paní, která má místo vedle něho, se velice hlasitě zeptá, zda by si s ní to místo nevyměnil, protože ona by ráda koukala z okna a navíc, on je mnohem mladší a má brát ohled na starší lidi. Pokuste se formulovat tři odlišné odpovědi, které by jí Honza dal, pokud by se zachoval:

a) pasivně

.....
.....
.....

b) agresivně

.....
.....
.....

c) asertivně

.....
.....
.....

5. Mluvená řeč má vždy i svou paralingvistickou stránku a je provázána řečí těla. V následující tabulce přiřaďte správně k číslům vlevo odpovídající písmena z nabídky vpravo. Vlevo jsou projevy řeči těla a vpravo jejich možná interpretace.

Řeč těla	Interpretace	Řešení
1. pohled zdola	A. působí pokorně	
2. pohled shora	B. působí unaveně, nemotivovaně	
3. tělo se kývá, člověk přešlapuje	C. působí arogantně	
4. hlava je nakloněná na stranu, pohled je otevřený	D. vyjadřuje zájem, údiv	
5. skloněná hlava, založené ruce	E. vyjadřuje přemýšlení, hledání řešení	
6. podepřená brada	F. vyjadřuje rozpaky, obavy	
7. člověk se drbe na hlavě nebo v týle	G. působí ustrašeně, nejistě	
8. člověk se chytá za bradu	H. vyjadřuje skepsi, nedostatek zájmu	
9. tělo je v mírném předklonu, hlava je vtažená dovnitř, ramena zvednutá	I. působí negativně, kriticky	
10. příliš uvolněné držení těla, ramena svěšená, pohled bloudí, svaly jsou ochablé	J. působí zruděně anebo neklidně	

6. Pokud jsme v mezilidském styku, tedy v nějakém kontaktu s jinými lidmi, vždy s nimi nějakým způsobem komunikujeme, vždy něco sdělujeme, vždy se nějak tváříme. I když třeba neřekneme jediné slovo, i toto „nemluvení“ je forma komunikace. Určitě jste někdy zažili situaci, například v přeplněné hromadné dopravě, na stadioně, při odchodu z kina anebo někde jinde, kdy jste se ocitli v tlačenci, kdy neznámí lidé výrazným způsobem narušili váš intimní prostor. V těchto situacích platí určitá nepsaná pravidla chování. Pokuste se určit, která to jsou. Vyznačte je v nabídce:

- A) *Není dovoleno s nikým mluvit, ani s člověkem, kterého známe.*
- B) *Je vhodné snažit se s lidmi seznámit, budeme mít pocit sounáležitosti.*
- C) *Snažíme se lidem koukat do očí.*
- D) *Za každou cenu se snažíme vyhnout kontaktu očí s druhými lidmi.*
- E) *Je vhodné se co nejvíce se usmívat, aby lidé neměli pocit, že jsou vám protivní.*
- F) *Je potřeba zachovat „pokerový obličej“, tedy nedávat najevo žádné pocity.*
- G) *Pokud máte knihu či něco jiného na čtení, hodí se předstírat, že jste zabráněni do četby.*
- H) *Čím je dav hustější, tím méně tělesných pohybů je dovoleno vykonávat.*
- I) *Když je dav hodně hustý, snažíme se získat prostor drobnými krůčky vpravo a vlevo.*
- J) *V přeplněném výtahu se snažíme všem podat ruku a představit se.*
- K) *V přeplněném výtahu sledujeme čísla poschodí na ukazateli a s nikým nemluvíme.*

7. Představte si, že byste byli požádáni, abyste pro studenty primy připravili krátké školení věnované práci s textovým procesorem Microsoft Word. Samozřejmě, že to považujete za výzvu a chtěli byste udělat na mladší studenty co nejlepší dojem. V práci s Wordem jste jednička, ale budete schopni kolegy zaujmout a upoutat jejich pozornost? Víte, že je důležité navázat hned na začátku kontakt s posluchači. Pomoci k tomu mohou i vhodně zvolené otázky. Vyberte z nabídky ty otázky, o kterých si myslíte, že jsou vhodné, abyste dobře začali vaše školení. (Nápověda: Je skvělé slyšet v komunikaci „ano“ a snažit se vyhnout odpovědi „ne“.)

A) Zajímá vás naše téma?

B) Chcete se naučit pracovat s textovým procesorem Word?

C) Jaký je váš názor...?

D) Máte nějaký problém?

E) Co byste potřebovali řešit?

F) V čem vidíte problém?

G) Rozumím tomu správně, že se potřebujete naučit především...?

H) Tak pustíme se do toho?

I) Chcete začít?

8. Jak již víme, při komunikaci dochází k přenosu informací. Dalším krokem je analýza (rozbor) informací, tedy analýza sdělení. (Jako když si přečtete zadání příkladu z matematiky, a pak ho čtete znovu a znovu, abyste pochopili, co vlastně máte počítat.) Některé informace považujeme za málo důležité a nevěnujeme jim moc pozornosti, jiné jsou pro nás velmi významné a my se snažíme je správně pochopit, pečlivě analyzovat a využít. V posledním úkolu si procvičíte svou schopnost hledat souvislosti, vyvozovat závěry a tvořivě analyzovat dostupné informace. V každé skupině jsou tři slova. Přiřaďte k nim jedno další tak, aby nějak souviselo se všemi ostatními.

vzor: strom – král – peněženka řešení: koruna

A) kniha – strom – sešit řešení:

B) tma – humor – pohřeb řešení:

C) kluk – penalta – Petr Čech řešení:

D) autobus – sešit – telefon řešení:

I | R
D | S

INFORMACE
PRO ROZVOJ DEMOKRATICKÉ
SPOLEČNOSTI

„Informace pro rozvoj demokratické společnosti“,
reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008181.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Informační média – rozvoj kritického myšlení v závislosti na druhu dostupných informací, porozumění médiím

MLUVENÝ PROJEV A PREZENTACE

Pracovní list č. 2

1. Pojem rétorika označuje jak vědu o řečnictví, o tom, jak správně formulovat myšlenky, abychom získali posluchače na svoji stranu, tak i umění mluvit na veřejnosti, tedy praxi efektivní komunikace. Víte, kdy rétorika vznikla? Vyberte z nabídky.

A) v 15. století ve Španělsku

B) v 5. století př. n. l. na Sicílii

C) po Velké francouzské revoluci tedy po roce 1789 ve Francii

2. Rozlišujeme několik druhů veřejných projevů. Přiřad'te písmena k číslům tak, aby byly jednotlivé druhy veřejných projevů charakterizovány správně.

druh veřejného projevu	charakteristika	
1. přednáška	A)	podrobná informace o aktuální kulturní, politické nebo hospodářské situaci
2. referát	B)	cílem je přesvědčit posluchače a motivovat je k určitému jednání
3. diskusní příspěvek	C)	nejnáročnější: prověřuje schopnost bystře reagovat, argumentovat, přesvědčit
4. slavnostní proslov	D)	odezva na přednesení referátu na poradách, seminářích, konferencích
5) politická řeč	E)	mluvčí je v roli školitele, pedagoga, má poučit, vysvětlit, vzdělávat, poskytuje poznatky
6) tisková konference	F)	kladná hodnotící úvaha, má působit na city, na rozum i vůli

Řešení:

3. Při přípravě veřejného vystoupení je třeba si uvědomit, že je to vždy dialog s posluchači. Na jedné straně je řečník, jeho osobnost, znalosti, přesvědčivost, na druhé straně jsou posluchači se svými představami, vědomostmi, očekáváními, zájmy. Při přípravě projevu se proto řečník musí zajímat o to, o čem bude mluvit, tedy o obsah sdělení, o své posluchače, a také o sebe. Souhlasíte s tím, že kdybychom tyto tři skutečnosti uspořádali od nejdůležitější, bylo by pořadí následující?

Řečník se musí v první řadě zajímat o obsah sdělení, pak o sebe a nakonec o své posluchače.

Pokud si myslíte, že by to mělo být jinak, napište vaše uspořádání.

Řešení:

4. Pro zpestření a oživení veřejného vystoupení můžeme použít celou řadu jazykových prostředků. Souhrnně jim říkáme řečnické nástroje. Patří k nim metafory, citáty, aforismy, tautologie, přísloví, gradace, kontrasty a další. Víte, co tato slova znamenají? Podívejte se na následující tabulku a pokuste se správně přiřadit názvy k jednotlivým příkladům.

Příklad	Název řečnického nástroje	Řešení
1. Závist je nejupřímnější formou uznání.	A. tautologie	
2. Jste-li na pochybách, říkejte pravdu. (M. Twain)	B. pranostika	
3. Těžce, přetěžce na ně dolehla ztráta svobody.	C. aforismus	
4. Kdo jinému jámu kopá, sám do ní padá.	D. citát	
5. Leden studený, duben zelený.	E. přísloví	
6. Pravda a lež. Dobro a zlo.	F. gradace	
7. Byl to přestupek, morální selhání, byl to zločin!	G. kontrast	

5. Pokud se někdo chce prosadit v kolektivu, pokud má zájem na tom, aby ho spolužáci (kamarádi či spolupracovníci) při řešení problémů respektovali, měl by se v komunikaci snažit:

A) Držet své pocity na uzdě a co nejméně podléhat emocím.

B) Vždy dávat průchod svým pocitům (emocím), protože jedině tak bude působit důvěryhodně.

C) Vnímat emoce druhých a podle situace během rozhovoru komunikovat otevřeně.

6. Při veřejném vystoupení je potřeba mít především na mysli, že:

- A) Máte udržovat oční kontakt s první řadou.
- B) Vaše slova by měla být v souladu s řečí vašeho těla.
- C) Řeč těla nikdy nelže, proto je třeba se soustředit na ni, pronášená slova nejsou příliš důležitá.

7. Velice často slyšíme nebo čteme věty, které jsou zbytečně složité a nesrozumitelné, anebo ve kterých jsou úplné nesmysly či protimluvy. Najdete je mezi následujícími příklady?

- A) Větší polovina studentů
- B) Maximální zisk firma dosáhla
- C) Neoptimálnější variantou by bylo
- D) Selektivní výběr
- E) Nejlepší možností bude
- F) Asi určitě
- G) Teritoriální území
- H) Nelze nevidět, že nemůžeme
- I) Pokud připustíme

8. V médiích jste se už asi setkali se slovním spojením „pozitivní diskriminace“. Přísně logicky vzato je termín „pozitivní diskriminace“ stejně nesmyslný protimluv jako například „ohlušující ticho“. Pozitivní totiž nejčastěji znamená kladný, správný (i když v širším významu i založený na skutečnosti), zatímco diskriminace znamená rozlišení, které se obvykle projevuje jako znevýhodnění určité skupiny vůči jiné. A znevýhodnění přece není správné, anebo ano? Vyberte, co byste označili jako diskriminaci:

- A) zákaz kouření v restauracích
- B) kritika za neplnění úkolů
- C) znevýhodnění kvůli rase
- D) nestejná práva pro muže a ženy
- E) vyšší ceny vstupného pro cizince, než mají obyvatelé daného státu
- F) přednost, kterou mají ženy či dívky při vcházení do dveří

9. Slovní spojení „pozitivní diskriminace“, což je vlastně nepřesný překlad anglického „affirmative action“, se objevilo v 60. letech 20. století v USA v zákoně o občanských právech (1964). Takže už pravděpodobně tušíte, jak se pak pozitivní diskriminace začala prosazovat. Vyberte správnou možnost:

- A) přednostním zacházením ve prospěch menšin – zejména černochoů – při přijímání jak do škol, tak do zaměstnání a také při povyšování
- B) plošným zvýšením platů žen ve státních institucích
- C) zvýšením minimální mzdy pro nekvalifikované dělníky

10. Společenský kontakt a tedy i komunikace začíná zpravidla pozdravem. Při pozdravu platí určitá pravidla. Ta se týkají nejenom toho, kdo zdraví jako první, ale rovněž způsobu, jak zdravíme a jaká gesta a pohyby u toho děláme. Vyberte z nabídky to, co považujete za správné:

- A) Při setkání zdraví jako první muž.
- B) Když někdo vejde do místnosti, čeká, až ho ostatní pozdraví.
- C) Při podání rukou: ruku podává jako první žena.
- D) Když někdo vystupuje z výtahu, pozdraví ty, kdo v něm zůstali.
- D) Pozdrav by měl být co nejhlasitější, aby ho nikdo nemohl přeslechnout.
- E) Ten, kdo vstupuje do výtahu, pozdraví jako první cestující, kteří v něm už byli.
- F) Žák (student) podává učiteli ruku jako první.
- G) Při podávání ruky se partneři dívají do očí.
- H) Při podávání ruky není vhodné mít pokrývku hlavy: to platí jak pro muže, tak i pro ženy.

11. Předpokladem účinné komunikace je nejenom správně mluvit, ale také umět naslouchat druhým. Naslouchání nám umožní navazovat a udržovat s lidmi vztahy, porozumět jim, ale rovněž mít možnost ovlivnit jejich chování. Na první pohled by se mohlo zdát, že naslouchat umí každý a že je to mnohem jednodušší, než mluvit. Ale je tomu opravdu tak? Vyberte, co patří ke správnému naslouchání:

- A) Soustředíme se na sdělení, ne na to, co budeme odpovídat.
- B) Pokud s něčím nesouhlasíme, hned mluvčího přerušíme a položíme dotaz.
- C) Soustředíme se výlučně na obsah sdělení, neverbální projevy nejsou tolik důležité.
- D) Je vhodné dát občas najevo, že posloucháme, například přikývnutím anebo úsměvem.
- E) Všímáme si emoce (city) a nálady mluvčího, abychom správně pochopili obsah sdělení.
- F) Pokud s něčím hodně souhlasíme, řekneme to hned a začneme o tom okamžitě mluvit, aby mluvčí cítil, že jsme na stejné vlně.
- G) Snažíme se, aby nás nic nerušilo (například puštěná televize anebo hlasitá hudba).
- H) Snažíme se být k mluvčímu co nejbliže, aby viděl náš zájem o jeho problém.

INFORMACE
PRO ROZVOJ DEMOKRATICKÉ
SPOLEČNOSTI

**„Informace pro rozvoj demokratické společnosti“,
reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008181.**

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Informační média – rozvoj kritického myšlení v závislosti na druhu dostupných informací, porozumění médiím

KOMUNIKAČNÍ DOVEDNOSTI A KOMPETENCE

Pracovní list č. 3

1. Zopakujme si nejdříve (protože opakování je matkou moudrosti, jak praví staré úsloví), že komunikace je sdělování zpráv mezi lidmi pomocí určitých médií. Vyberte z nabídky, co patří k principům správné komunikace:

- A) *Aktivně naslouchat.*
- B) *Umět se prosadit bez ohledu na ostatní.*
- C) *Být tolerantní.*
- D) *Všem se líbit.*
- E) *Vyhrát za každou cenu.*
- F) *Sdělit své myšlenky a pocity.*
- G) *Mít respekt k partnerům.*
- H) *Být trpělivý.*
- I) *Vnímat neverbální signály.*
- J) *Vyhnout se za každou cenu konfliktu.*

2. Představte si následující situaci:

Paní profesorka Stonožková, přímá a rázná žena, vysvětluje svému šikovnému studentu Oldřichovi Pečlivému, jak by se měl podílet na organizaci atletické soutěže, která se uskuteční za několik dní. Olda ji poslouchá, nic neříká, po většinu doby kouká na podlahu, občas na profesorku koukne zdola, přešlapuje z nohy na nohu a skoro stále si sahá na krk. Paní profesorka ukončuje rozhovor otázkou: „Je to jasné? Zvládnete to?“ A Olda odpovídá: „Ano, určitě.“

Za několik dní se ukáže, že Olda nezajistil ani polovinu z toho, co bylo jeho úkolem, a spousta problémů se pak musela řešit na poslední chvíli ve stresu a chaosu.

Co bylo špatně? Co neproběhlo při rozhovoru správně? Vysvětlete:

.....

.....

.....

.....

3. Zůstaňme ještě u Oldřicha z předchozího úkolu. Jeho maminka, paní Pečlivá, potřebuje, aby Olda pověsil závěsy, které vyprala, protože ona to při své výšce 160 cm nemůže udělat, ani když stojí na štaflích. Jde tedy za svým synem, rázně vstoupí do jeho pokoje, rychlými kroky zamíří ke stolu, kde Olda právě něco píše na počítači, namíří na syna ukazovákem a ptá se: „Kdy si konečně najdeš čas a pověsis ty závěsy?“ Paní Pečlivá kouká na Oldu shora a mírně zaklání hlavu. Olda podrážděně odpovídá: „Když budeš mít štěstí, udělám to dnes večer. Hoří nebo co?“

Co udělala maminka špatně? Proč reagoval její syn podrážděně? Vysvětlete:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. Irský dramatik a spisovatel George Bernard Shaw kdysi poznamenal, že existuje padesát způsobů, jak říct „ano“, pět set způsobů, jak říct „ne“, ale pouze jeden, jak tato slova napsat. Mluvená komunikace je doplněna nejenom řečí těla, ale i paralingvistickými prvky, tedy zvukovou stránkou, která ovlivňuje význam a smysl sdělení. V následující tabulce najdete paralingvistické složky řeči a škrtněte to, co k nim nepatří.

Co nepatří mezi paralingvistické jazykové prostředky?

SÍLA HLASU	DRŽENÍ TĚLA	BARVA HLASU	TEMPO MLUVY
SMĚR POHLEDU	PŘEŠLAPOVÁNÍ	OBLEČENÍ	INTONACE
USPOŘÁDÁNÍ ŽIDLÍ	PAUZY V ŘEČI	VÝŠKA HLASU	RUCE V KAPSÁCH

5. Řečníci často používají pro oživení a zpestření svého projevu rozmanité řečnické nástroje, například citáty, metafory, aforismy apod. I v běžné komunikaci nezřídka slyšíme různá přísloví a rčení, která nelze chápat doslovně. V následující tabulce si můžete vyzkoušet, jak jim rozumíte. Přiřadte k číslům odpovídající písmena tak, aby vysvětlení přísloví nebo rčení bylo správné.

RČENÍ, PŘÍSLOVÍ	VÝZNAM	ŘEŠENÍ
1. Dá se utáhnout na vařené nudli.	A. Výsledek práce vždy závisí na schopnostech a úsilí jednotlivce.	
2. Devatero řemesel – desátá bída.	B. Je upovídaný, neudrží žádné tajemství.	
3. Všude je chleba o dvou kůrkách.	C. Nejedná otevřeně, protože je něčím vinen, nemá čisté svědomí.	
4. Když dva dělají totéž, není to totéž.	D. Dá se snadno oklamat.	
5. Pro dobrotu na žebrotu.	E. Nikde není vše dokonalé, všude najdeme nedostatky.	
6. Co neví, nepoví.	F. Dobře myšlené dílo nebo pomoc se člověku může někdy vymstít.	
7. Má máslo na hlavě.	G. Není dobré, když někdo umí spoustu věcí, ale nic pořádně.	

6. Jeden známý český politik nezdědka rozčiloval novináře tím, že když byl na něco dotazován, začal svou odpověď slovy: „To je špatně položená otázka.“ Možná vás napadne, že je to dost divné, vždyť zeptat se lze na cokoli. Hodnotit by se snad měly spíše odpovědi, nikoliv otázky. Představte si ale například tuto situaci: na tiskové konferenci byste měli položit dotaz špičkovému odborníkovi z oblasti relativistické fyziky těžkých iontů. Asi by to byl pro vás docela problém. Když se tedy chceme „správně“ ptát a rozumně mluvit, měli bychom vědět, co je důležité, v čem je problém, na čem záleží. Vyzkoušejte si to v následujícím úkolu. Nebudeme se v něm věnovat fyzice ani politice, ale budeme znovu pracovat s rodinou Oldřicha Pečlivého.

1. situace: *Oldovi volá jeho mladší sestra Patricie, do telefonu pláče, až se zalyká a Olda má o ni velkou starost. Navíc jede metrem a ví, že mu každou chvíli může vypadnout signál. Jaké otázky by měl Olda své sestře položit a v jakém pořadí? Vyberte z nabídky tři a seřad'te je. Číslo 1 znamená nejdůležitější.*

- ___ *Stalo se ti něco?*
- ___ *Byla jsi dnes ve škole?*
- ___ *Nevíš, kolik je hodin?*
- ___ *Kde přesně jsi?*
- ___ *Nemáš hlad nebo žízeň?*
- ___ *Máš nějaké zranění?*
- ___ *Ohrožuje tě někdo?*
- ___ *Mám za tebou přijet?*
- ___ *Není ti zima?*
- ___ *Máš u sebe nějaké peníze?*

2. situace: *Olda přijde domů. Tváří se jako kakabus, mámu ani pořádně nepozdraví, na její dotaz, zda nemá hlad, řekne „ne“ a jde rovnou do svého pokoje. Když už je doba večeře a Olda je pořád zalezlý v pokoji a nechce jíst, což je u něj zcela nezvyklé, začne si o něj paní Pečlivá dělat starost. Zaklepe na dveře Oldova pokoje a vejde. Na co by se měla svého syna zeptat? Co by mu měla říct? Vyberte tři věty z nabídky.*

- ___ *Opravdu nemáš hlad?*
- ___ *Co nového ve škole?*
- ___ *Psali jste nějakou písemku?*
- ___ *Proč jsi celý den zalezlý v pokoji?*
- ___ *Mohu ti nějak pomoci?*
- ___ *Chceš mi říct, co tě trápí?*
- ___ *Zdá se mi, že máš nějaký problém, chceš si o tom promluvit?*
- ___ *Pokud by sis chtěl promluvit, jsem tady.*
- ___ *Mohu ti večeři přinést do pokoje, chceš?*
- ___ *Nejsi nemocný, není ti špatně?*
- ___ *V telce začne za chvíli detektivka, nechceš se jít dívat?*
- ___ *Něco je špatně?*

Možná si myslíte, že by se u Oldy uvedené otázky nesetkaly s kladnou odezvou. Navrhněte jiné tři samy:

- 1
- 2
- 3

7. Představte si tuto situaci: Vystupujete s prezentací před publikem, které moc dobře neznáte. Mohou to být vaši kolegové - studenti ze školy, do které chodíte, ale nejsou z vaší třídy. Když je vaše prezentace u konce, vyzvete posluchače, aby položili své dotazy. Přihlásí se student a položí dotaz, kterému moc dobře nerozumíte. Je to spíše námitka, která zpochybňuje jedno z vašich tvrzení z prezentace. Co budete dělat? Vyberte možnosti, které považujete za správné:

A) *I když otázce nerozumím, pokusím se na ní odpovědět.*

B) *I špatná odpověď je lepší než žádná.*

C) *Abych získal čas, zopakuji dotaz.*

D) *Pokud nevím přesně, co dotazovaný chce, zeptám se: „Co je jádrem vaší otázky?“*

E) *Chybná odpověď je horší než žádná.*

F) *Když je dotazující arogantní, oplatím mu stejnou měrou.*

G) *I když vím, že je námitka oprávněná, budu tvrdě hájit svůj postoj.*

I) *Pokud neumím teoreticky obhájit své tvrzení, mohu použít příklad ze života.*

I) *V krajním případě mohu dotazujícího zesměšnit, je to lepší, než přiznat, že má pravdu.*

I | R
D | S

INFORMACE
PRO ROZVOJ DEMOKRATICKÉ
SPOLEČNOSTI

**„Informace pro rozvoj demokratické společnosti“,
reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008181.**

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY